

PRIMJERI DOBRE PRAKSE LOKALNIH AKCIJSKIH GRUPA U RIBARSTVU (FLAG)

rujan, 2015.

Sadržaj

1. Uvod	2
2. Dodana vrijednost proizvoda ribarstva	3
2.1 Mogućnosti izravne prodaje	3
2.2 Novi proizvodi	6
2.3 Promocija i podizanje svijesti kod javnosti	7
2.4 Poslovna podrška	8
3. Diversifikacija	9
3.1 Razvoj nuspojava	9
3.2 Novi proizvodi i aktivnosti	3
3.3 Turizam	3
4. Okoliš, kultura, društvo i infrastruktura	5
4.1 Kultura.....	6
4.2 Okoliš	6
4.3 Društvo.....	6
4.4 Edukacija i poduzetništvo	6
4.5 Infrastruktura.....	6
5. Nadzor i upravljanje	5
5.1 Prioritetna os 4 u Finskoj	6
5.2 Prioritetna os 4 u Danskoj.....	6

1. UVOD

Ovaj dokument pruža pregled svih glavnih publikacija razvijenih od strane FARNET-a u programskom razdoblju 2007.-2013. To su primjeri projekata dobre prakse lokalnih akcijskih grupa u ribarstvu (FLAG-ovi) koji su sada dostupni na hrvatskom jeziku te tehničkih dokumenata (vodiča) i časopisa, dostupnih djelomično na hrvatskom i veći dio na engleskom jeziku.

Svi primjeri projekata dobre prakse u ovom dokumentu podijeljeni su na teme i podteme koje su naglašene kroz prioritetnu os 4 unutar 2007.-2013. programskog razdoblja, kako je prikazano u nastavku:

2

DODANA VRIJEDNOST PROIZVODA RIBARSTVA

Mogućnosti izravne prodaje
 Novi proizvodi
 Promocija i podizanje svijesti kod javnosti
 Poslovna podrška

DIVERSIFIKACIJA

Razvoj nusproizvoda
 Novi proizvodi i aktivnosti
 Turizam

OKOLIŠ, KULTURA, DRUŠTVO I INFRASTRUKTURA

Kultura
 Okoliš
 Društvo
 Edukacija i poduzetništvo
 Infrastruktura

NADZOR I UPRAVLJANJE

Prioritetna os 4 u Finskoj
 Prioritetna os 4 u Danskoj

Na kraju svakog pregleda projekta pronaći ćete poveznicu na detaljne informacije o projektu koje su napisane na engleskom jeziku.

2. DODANA VRIJEDNOST PROIZVODA RIBARSTVA

2.1 Mogućnosti izravne prodaje

Prerađena riba

FLAG: AktivRegion Ostseeküste; Schleswig-Holstein, Baltic Sea, Njemačka

Ovaj projekt je uspješno povezoao povećanje potražnje za svježom, lokalnom ribom sa uporabom pristupačne i raširene informatičke tehnologije. Projektom se razvio izravan sustav prodaje ribe koja dolazi iz „Aktiv Region Ostseeküste“ (obala Baltičkog mora) putem korištenja internetske stranice www.fischvomkutter.de. Ribari šalju detalje svog ulova i predviđenog vremena kada će pristati u luku na već spomenutu internetsku stranicu, koristeći svoje mobilne telefone putem tekstualne poruke dok su na moru. Kupci onda mogu vidjeti gdje, kada i što će im biti dostupno za prodaju izravno sa broda kada pristane u luku.

[Pročitajte više >>](#)

Km 0

FLAG: Litoral Norte; Minho-Lima, Portugal

„KM 0“ je brand stvoren za promicanje lokalne nabave. On okuplja zainteresirane iz cijele ribolovne industrije Minho-Lima: proizvođače, prerađivače, distributere, trgovce i potrošače ribarskih proizvoda sa Minho-Lima područja.

[Pročitajte više >>](#)

Riblja dražba

FLAG: Ebro Delta; Catalonia, Španjolska

„Riblja dražba“ je projekt koji okuplja lokalne ribarske organizacije kako bi promovirali svoje proizvode restoranima iz regije. Stvorili su brand te dodjeljuju zvjezdice restoranima koji pristanu kupovati njihovu ribu iz lokalnih ribarnica.

[Pročitajte više >>](#)

Drecklyfish: prodaja proizvoda lokalnih ribara na twitteru

FLAG: Cornwall and Isles of Scilly; Newlyn, Cornwall, UK

U Cornwallu (Ujedinjeno Kraljevstvo) tri su ribara počela koristiti društvene mreže kako bi prodavali svoje proizvode izravno te su na taj način došli do novih kupaca i dodali vrijednost svom ulovu. Iskoristivši prioritetnu os 4 za poboljšanje svoje digitalne vještine i daljnje povećanje svoje aktivnosti, pristali su uključiti i druge ribare u svoj sustav te su tako stvorili uvjete koji im omogućavaju stvaranje radnih mjesta na kopnu.

[Pročitajte više >>](#)

4

Košare s morskom hranom

FLAG: Etang de Thau et sa bande côtière, Francuska

Povezivanjem lokalnih ribara, uzgajivača riba i kupaca kroz projekt košare sa ribom i školjkama, pomogao je podići svijest o ribi, školjkama i ostaloj lokalnoj morskoj hrani te povećao konzumaciju lokalnih proizvoda ribarstva u regiji.

[Pročitajte više >>](#)

Prodaja ribe putem internetske stranice: www.loestamospescando.com

FLAG: Costa da Morte; Galicija, Španjolska

Lokalni Cofradias (ribarska zadruga) koji uključuje više od 500 galicijskih ribara i proizvođača školjki, udružio se kako bi stvorio pilot-projekt platformu za internet prodaju. Cilj platforme je povećanje potrošača, dodana vrijednost lokalnoj galicijskoj morskoj hrani te skraćivanje distribucijskog lanca lokalnih morskih proizvoda.

[Pročitajte više >>](#)

Jammerbuqt brod-trgovina

FLAG: North Jutland; North Jutland, Danska

Thorupstrandski ceh ribara („Thorupstrand Kystfiskerlaug“) je prenamijenio svoj tradicionalni ribarski brod u plutajuću trgovinu sa ribom i dobio odobrenje da se mogu usidriti u srcu Kopenhagena. Na ovaj se način cehu ribara daje mogućnost posebnog ulaza na tržište u glavnom gradu Danske.

[Pročitajte više >>](#)

Trgovačko društvo „Bagenkop fisk“

FLAG: Langeland; Langeland, Danska

Četiri lokalna ribara iz Danske udružila su se i pokrenula vlastitu tvrtku nakon što se zatvorila velika ribarnica te su se smanjile tržišne mogućnosti na tom području. Tvrtka se proširila i postala lanac za opskrbu pretvaranjem u malu obalnu radionicu, mobilnu prodavaonicu riba i pušnicu. Stvoreno je šest radnih mjesta na lokalnoj razini.

[Pročitajte više >>](#)

5

Fish all days: kućna dostava sa ribarskog broda

FLAG: : Terre di Mare; Molfetta, Puglia, Italija

„Fish all days“ omogućuje kupovinu svježe ribe direktno sa broda ili dostavu do kuće. Kombiniranjem tradicionalne edukativne i promotivne kampanje sa korištenjem novih tehnologija i društvenih medija, koča od Molfetta je razvila mrežu odanih kupaca.

[Pročitajte više >>](#)

Riblja tržnica u Stockholmu

FLAG: Fiskefrämjandet Stockholms Skärgård; Stockholm, Švedska

Ribari u Stockholmu dugo su bili izolirani i ovisni o velikim trgovačkim lancima i nedovoljnim mogućnostima da svoju ribu prodaju lokalno. Uz podršku FLAG-a, ribari su stvorili riblju tržnicu u Stockholmu: redoviti urbani događaji gdje lokalni ribari mogu prodavati svježu i dokazivo lokalnu morsku hranu lokalnim mušterijama. Uspjeh ove inicijative je doveo do razvoja kolektivne marke i pokretanja stalne riblje tržnice.

[Pročitajte više >>](#)

O melhor peixe do mundo (Najbolja riba na svijetu)

FLAG: Além Tejo; Alentejo, Portugal

Uz pomoć razvoja inovativnih kratkih kanala isporuke, Os 4 je pomogla portugalskoj tvrtki premostiti jaz između potrošača i malih ribara, istovremeno potičući održivo ribarstvo u području Sesimbra.

[Pročitajte više >>](#)

2.2 Novi proizvodi

Komercijalizacija novih proizvoda od specifične vrste rakova

FLAG: Ría de Vigo - A Guarda; Galicija, Španjolska

U Galiciji, specifične vrste sesilnih rakova koje se nalaze na ovom području tradicionalno su skupljali ribari te ih prodavali samo kao svježe proizvode, bez obrade i dodane vrijednosti. Ovaj projekt, promoviran od strane sakupljača rakova, ima za cilj stvoriti nove proizvode od rakova koji su uz školjkaše najtraženiji u Španjolskoj. Novi proizvodi uključuju prirodno konzervirane rakove i paštete od rakova s algama. Ti proizvodi daju na vrijednosti rakovima, posebno manje veličine rakova za kojima je manja potražnja i koji se obično prodaju po nižoj cijeni.

[Pročitajte više >>](#)

Pojačivači okusa na bazi rakova

FLAG: Middle and North Jutland; North Jutland, Danska

Ekonomski i ekološki problemi uzrokovani prenapučenošću rakova u Limfjordu, pretvorio se u poslovnu priliku za lokalne proizvođače hrane kada je japanska tvrtka pokazala interes za kupnju pojačivača okusa na bazi rakova.

[Pročitajte više >>](#)

Dimljeni pauk

FLAG: Læsø, Samsø, Ærø; Læsø island, Kattegat strait, Danska

Na otoku Laesø, lokalni ribar je iskoristio prioritetnu os 4 kako bi investirao u razvoj nove linije proizvoda baziranih na podcijenjenoj vrsti, dimljeni pauk. Dodajući vrijednost ovom lokalnom resursu i stvarajući „ikonski“ proizvod, potiče sve veći broj ljudi u otkrivanju ove ribe, a samim time i otoka.

[Pročitajte više >>](#)

Tradicionalno konzerviranje

FLAG: Mariña Ortegal; Burela, Galicija

Tri žene iz Španjolske su osnovale tvrtku u Galiciji kako bi pomogle u očuvanju tradicije, osobite za područje, konzerviranja lokalne ribe i proizvoda ribarstva u staklenkama, koje prodaju u specijaliziranim gurmanskim trgovinama.

[Pročitajte više >>](#)**Koristite organsko: novi imidž šarana**

FLAG: Oberlausitz; Saxony Njemačka

Stavljanjem naglaska na organsku akvakulturu i poboljšavanjem imidža šarana, njemačka regija Oberlausitz mijenja potrošačke navike i podiže svijest za proizvode od šarana među mlađim generacijama.

[Pročitajte više >>](#)**Produljen životni vijek škampa**

FLAG: West Flanders; West Flanders, Belgija

Lokalni škampi iz Belgije mogu ostati dulje svježiji bez dodanih konzervansa uz pomoć novo razvijenog lanca vrijednosti. Poboljšanjem postupaka kuhana i hlađenja, flamanski ribari su značajno uspjeli produžiti rok trajanja i na takav način povećati konkurentnost malog obalnog ribarstva.

[Pročitajte više >>](#)

2.3 Promocija i podizanje svijesti kod javnosti

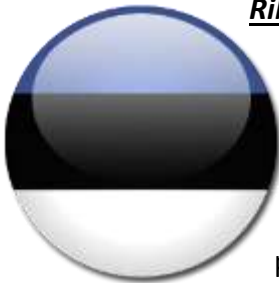
Diversifikacija sakupljanja školjki kapica

FLAG: Costa da Morte; Anllons, Galicia, Španjolska

Ovaj projekt je primjer povezanih aktivnosti za podizanje svijesti o tradiciji sakupljanja školjki kapica na tom području i poboljšanja imidža proizvoda. Aktivnosti su također povećale vrijednost proizvoda ribarstva (kapica) i započele diversifikaciju aktivnosti sakupljača kapica kroz turizam, edukacije i promocije proizvoda.

[Pročitajte više >>](#)

8

Ribarski festivali i ostale aktivnosti

FLAG: Lake Peipsi; Lakes Peipsi and Pihkva, Estonija

Ovaj projekt je spojio ribarske teme i specifične aktivnosti tijekom tradicionalnih lokalnih festivala na području jezera Peipsi. Cilj projekta je bio promicanje ribolovne baštine i proizvoda sa tog područja kroz suradnju s nevladinim organizacijama, lokalnim vlastima i različitim poduzetnicima. Projekt je također imao koristi zbog uske suradnji sa četiri LEADER lokalne akcijske grupe (LAG-ovi) na tom području koji su doprinijeli svojom podrškom i iskustvom.

[Pročitajte više >>](#)

Srednjoškolski projekt za održivo ribarstvo

FLAG: Vänern Archipelago and Mount Kinnekulle; Southern Like Vänern, Švedska

Cilj ovog malog, ali obećavajućeg projekta je podizanje svijesti o lokalnim resursima i promicanju održivog ribarstva kroz inicijativu zajednice koja uključuje učenike ugostiteljstva, ribare i lokalne poduzetnike.

[Pročitajte više >>](#)

Promicanje ribljih tržnica i kulture ribolova

FLAG: Noord Holland, Nizozemska

U sjevernoj Nizozemskoj, tri su tržnice pretvorile kupovinu svježe ribe u kulturalno i kulinarsko iskustvo gdje kupci također mogu naučiti više o ribolovu i "putu do tržnice" za ribu koju su kupili. Kao lokalne turističke atrakcije, ove tržnice sada pružaju širu korist za ovo područje i ostale regionalne certificirane prehrambene proizvode.

[Pročitajte više >>](#)

2.4 Poslovna podrška

Priprema centra za pripremu ribe

FLAG: Kainuu-Koillismaa; Kainuu/Northern Ostrobothnia, Finska

Aktivnosti financirane u sklopu prioriteta osi 4 odigrale su ključnu ulogu u podizanju broja investicija kroz prioritetnu os 2 Europskog fonda za ribarstvo i fondova lokalne uprave u razvoju centra za preradu ribe vrijednog 2,7 milijuna eura u Kuusamo-u.

[Pročitajte više >>](#)

Restoran-ribarnica

FLAG: North Jutland, Danska

Nakon što je sedam godina radio kao putujući trgovac ribom, Mogens Klausen odlučio je 2009. godine ostvariti svoj san i otvoriti vlastiti restoran, zajedno sa pušnicom i ribarnicom.

[Pročitajte više >>](#)

Arrainetik (riba):udruženi pogon za preradu

FLAG: Côte Basque - Sud Landes Aquitaine, Francuska

Studija iz prioritetne osi 4 u Francuskoj je dovela do investicije vrijedne 700.000,00€ u uspostavu udruženog pogona za preradu blizu ribarske luke St. Jean de Luz/Ciboure. Pogon sada opskrbljuje školske kantine i ostale ugostitelje s kojima ima potpisan ugovor s lokalnim proizvodima ribarstva koji prije nisu bili dovoljno korišteni.

[Pročitajte više >>](#)

3. DIVERSIFIKACIJA

3.1 Razvoj nusproizvoda

Štavljenje riblje kože

FLAG: Österbotten; Ostrobothnia, Finska

kože

Jeste li ikad zamišljali kako bi bilo nositi ribu? Ovaj projekt dokazuje da riba nije samo vrijedan izvor hrane nego i potencijalni sirovi materijal za druge, izdržljivije proizvode, kao što je koža za odjevne predmete. Sam projekt promovira štavljenje i višestruku uporabu riblje

kroz edukaciju, izvor sirovina, dizajn proizvoda i marketing.

[Pročitajte više >>](#)

Vrijednost nusproizvoda dobivenih ekstrakcijom ikre ozimice

FLAG: Vänern Archipelago and Mount Kinnekulle; Southern part of Lake Vänern, Švedska

Ovaj pilot projekt povezuje ribare, fakultete i različite druge javne i privatne partnere u istraživanju i razvoju novih procesa podizanja vrijednosti nusproizvoda ikre ozimice (*Coregonus* sp.).

[Pročitajte više >>](#)

Riblja hrana iz ribljeg otpada

FLAG: Huelva; Andalusia, Španjolska

Ovaj projekt pomogao je tvrtki koja se bavi akvakulturom u proizvodnji vlastite hrane za ribe iz ribljeg otpada i kao takav odličan je primjer korištenja nusproizvoda ribarstva.

[Pročitajte više >>](#)

Rak „Pilado“ u biomedicini

FLAG: Oeste; Peniche, Portugal

Istražujući biološke komponente ljuske Henslow-og plivajućeg raka (*Polybius henslowii*), ovaj pilot-projekt želi povećati ekonomsku vrijednost ovog resursa koji je trenutačno odbačen te stvoriti tržišni most između ribara i ostalih dionika na ovom području.

[Pročitajte više >>](#)

3.2 Novi proizvodi

Proizvodnja jestivih morskih algi

FLAG: Danish Small Islands & Bornholm; Islands of Anholt, Fejø, Skarø, Årø, Bjørnø, Ertholmene, Bornholm, Thurø (Danska)

Ovaj projekt uključuje suradnju između dionika iz dva danska FLAG-a, jedan je s otoka Bornholm, a drugi sa okolnih manjih otoka. Cilj projekta je komercijalna eksploatacija morskih algi koje su zanemareni resurs u danskim vodama. Promicanjem održivog uzgoja, berbe i prerade morskih algi, projekt će pomoći u diversifikaciji lokalnog gospodarstva otoka, pomažući da se održi jaka lokalna zajednica.

[Pročitajte više >>](#)

Blagovaonica u moru

FLAG: North Jutland; Strandby, Danska

Ovaj projekt je primjer tržišno vođene inovacije koja je dovela do stvaranja uspješne tvrtke u kojem je zaposleno četvero ljudi i nakon samo dvije godine ostvaren je promet od preko 1,5 milijuna eura. Regija sjeverni Jutland suočena je sa gubitkom stanovništva i velikom stopom nezaposlenosti koja je veća od nacionalnog prosjeka.

[Pročitajte više >>](#)

Ribarska organizacija povećava svoju proizvodnju leda

FLAG: Litoral Costa Ebre; Catalonia, Španjolska

Ovaj projekt pruža primjer kako ribarske organizacije mogu biti inovativne u potrazi za očuvanjem i poboljšanjem svojih prihoda kroz povećanje svojih aktivnosti (u ovom slučaju proizvodnja leda) te ulaskom na novo tržište (turizam i restorani).

[Pročitajte više >>](#)

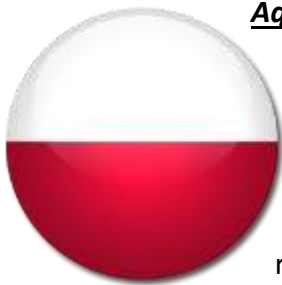

Diversifikacija ulova

FLAG: The three Estuaries (Somme, Authie and Canche); Picardie/Nord-Pas de Calais, Francuska

Objedinjujući istraživanja okoliša i ribarstvo za povećanje lokalne proizvodnje, ovaj projekt je stavio ribare u središte procesa kako bi se razvila gospodarska i ekološki održiva strategija za ublažavanje pritiska na njima glavne ciljane vrste, štiteći njihove aktivnosti.

[Pročitajte više >>](#)

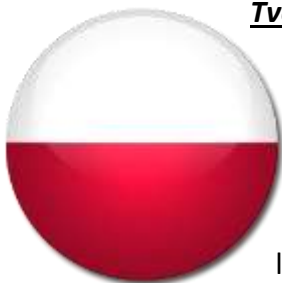

Aquamar: nova metoda pročišćavanja vode

FLAG: Bytow Lake District; Pomorskie Region, Poljska

Tehnička pomoć i financijska potpora FLAG-a pomogli su kreativnom nositelju projekta pretvoriti svoju ideju u inovativni i profitabilni ekološki posao, nudeći usluge pročišćavanja vode za ribare i uzgajališta u akvakulturi.

[Pročitajte više >>](#)

Tvornica slatkiša i kave - Maestral

FLAG: Slowinska Fisheries Group; Baltic coast, Poljska

Otvaranje tvornice sa slatkim proizvodima koja koristi Omega 3 kiseline iz ribe, zajedno s kafićem, pomoglo je stvoriti dodatni prihod ribarima i njihovim obiteljima te je pridonijelo da ribarska luka Ustka postane turistički atraktivna.

[Pročitajte više >>](#)

3.3 Turizam

Ribolovni turizam 83

FLAG: Groupe Varois; Le Var, Francuska

U regiji Var u Francuskoj, ovim projektom prenijelo se i prilagodilo iskustvo u ribolovnom turizmu iz Italije. Osim stvaranja specifične turističke aktivnosti koja je u skladu s tipom ribolova na tom području, ovaj projekt uključio je prave sudionike u poticanju razvoja zakonskih regulativa potrebnih za uspješno provođenje ove aktivnosti duž francuske obale.

[Pročitajte više >>](#)

Stvaranje prostora za rekreaciju

FLAG: Lake Võrtsjärv; Kolga-Jaani, Lake Võrtsjärv, Estonija

Glavni cilj ovog projekta bio je razviti turistički potencijal Jõesuu, područje koje se nalazi sjeverno od regije jezera Võrtsjärv, ulažući u razvijanje ribolovnog turizma te promoviranje lokalnih tradicija i kulture ribolova.

Stvorena je pozitivna poduzetnička klima i uz pomoć turističkih ponuda vezanih za ribarstvo, ovo mjesto je postalo prava turistička atrakcija. Neke od stvari koje se nude su vožnja tradicionalnim brodom („kale-brod“) i demonstracija tradicionalnih ribarskih tehnika i alata.

[Pročitajte više >>](#)

Edukacija o turizmu za ribare

FLAG: Northern & Eastern Lapland; Lapland, Finska

Ovaj projekt ponudio je integrirani paket edukacijskih tečajeva, specijalno napravljenih za lokalne ribare koji su željeli proširiti svoj posao i na turizam. Od 20 ribara koji su pristupili tečajevima, 14 je uspješno savladalo cijeli ciklus te steklo kvalifikacije, certifikate i vještine za razvijanje uspješnih turističkih paketa.

[Pročitajte više >>](#)

Internet promocija ribolovnog turizma

FLAG: Fyn; Island of Fyn, Danska

Inicijativa „Seatrout Fyn“, vođena od strane 10 općina danskog otoka Funen, dobila je podršku iz prioritetne osi 4 za razvoj internet stranice koja promovira otok kao odličnu lokaciju za ribolov morske pastrve. Višejezična stranica pruža širok spektar informacija kako bi ovakav vid turističkog ribolova postao uspješan, a za cilj ima pretvoriti otok Funen u „najbolje mjesto za priobalni ribolov“.

[Pročitajte više >>](#)

14

Mar Galaica - integrirani turistički paket

FLAG: Fisterra - Ría Muros - Noia; Galicia, Španjolska

Mar Galaica je ambiciozan projekt koji spaja ribarski sektor sa ostalim važnim pomorskim dionicima kako bi stvorio integrirani turistički paket duž cijele obale u Galiciji, promovirajući lokalne proizvode u ribarstvu te ribarsku tradiciju nudeći autentični doživljaj zajednica na ovom području. Na internetskoj stranici ovog projekta nalazi se 57 ribarskih kompanija koje nude 97 različitih turističkih ponuda duž cijele Galicijske obale.

[Pročitajte više >>](#)

„À l'Ostendaise“ - promoviranje novih tržišta za lokalnu ribu

FLAG: West Flanders, Belgija

„À l'Ostendaise“ spaja lokalne ribare i restorane kako bi stvorio novo tržište i promovirao lokalnu ribu, pretvarajući ju u kvalitetan obrok u najboljim restoranima u Ostendu.

Benboa: bar, restoran i delikatese

FLAG: Ría de Arousa; Galicia, Španjolska

Stvarajući 17 radnih mjesta, Benboa je projekt koji je udahnuo novi život u malo ribarsko selo oživljavajući i povećavajući aktivnosti lokalnih dobavljača školjakaša. Benboa posjetiteljima nudi iskustvo gledanja živih školjakaša dok istovremeno imaju mogućnost kupiti, pripremiti i kušati morsku hranu, a sve na jednom mjestu.

[Pročitajte više >>](#)

15

Hotel "A de Lolo"

FLAG: Costa da Morte; Muxía, Galicia, Španjolska

Kako bi povećala obiteljsku ekonomiju, žena umirovljenog ribara Maria Luz, otvorila je karakterističan hotel i restoran u lokalnom pomorskom duhu u selu Muxia, vrlo atraktivnoj turističkoj točki gdje je potražnja za smještajem bila iznad ponude. Ovo je stvorilo pet stalnih te četiri sezonska radna mjesta.

[Pročitajte više >>](#)

Rekreacijsko ribarstvo „Put 'n' Take"

FLAG: Vestjylland; West Jutland, Danska

Ovakav vid ribarstva nudi jednostavan način da obitelji i prijatelji iskuse ribolov na moru u jednom sigurnom i pristupačnom okruženju gdje je ulov zajamčen. Ova inovativna aktivnost povećava turističku ponudu u području, pritom stvarajući alternativno tržište za lokalnu ribu kroz jedinstvenu suradnju između lokalnih ribara, akvarija i trgovaca ribom.

[Pročitajte više >>](#)

4. OKOLIŠ, KULTURA, DRUŠTVO I INFRASTRUKTURA

4.1 Kultura

Festival umjetnosti i ribarstva

FLAG: Ovaj projekt nije financiran iz prioritetne osi 4; Ancona, Italija

Općina Ancona pokrenula je festival umjetnosti i ribarstva (projekt ICTYS) čime se stvorila suradnja između sektora ribarstva i suvremene umjetnosti u zajednici kako bi se povećala atraktivnost lučkog područja. Ta je suradnja dovela do razvoja takve vrste festivala, donoseći umjetnost u svakodnevne aktivnosti unutar sektora ribarstva.

[Pročitajte više >>](#)

Službenik za proizvode ribarstva iz zajednice

FLAG: Northern Devon; Devon, Velika Britanija

Kombinacija „jedan na jedan“ uključivanja u lokalno poslovanje i englesko ribarstvo, promocija umrežavanja među njima i pružanje podrške u poslovanju je povećalo opskrbu Northern-Devon tržnice sa lokalnom ribom i dovelo do stvaranja tri nove lokalne poslovnice koje se bave ribom.

[Pročitajte više >>](#)

4.2 Okoliš

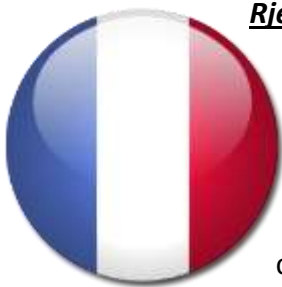
Koordinacija uloge ribara u oblikovanju zaštićenog morskog područja

FLAG: Marennes Oléron; St Pierre d'Oléron, Francuska

Ovaj projekt podržava zapošljavanje koordinatora u određenom sektoru ribarstva kako bi se osigurala potpuna integracija ribara u proces razvoja morskog parka prirode, u pogledu komunikacije i odlučivanja.

[Pročitajte više >>](#)

17

Rješavanje problema zagađenja vode

FLAG: Pays d'Auray; Brittany, Francuska

Ovaj projekt podupire nastojanja da se smanji zagađenost vode što je ozbiljan problem za lokalne proizvođače kamenica. CAP 2000 je udruga koja okuplja ribare, proizvođače školjkaša i poljoprivrednike s ciljem poboljšanja kvalitete vode i ukupne održivosti osnovnih priobalnih aktivnosti.

[Pročitajte više >>](#)

Budućnost jegulja, ribara i istraživača

FLAG: Aveiro, Portugal

Ribari u Aveiro provode mjere zaštite okoliša kako bi pomogli vratiti održivost jednoj gospodarski vrijednoj vrsti: jeguljama. Njihovo sudjelovanje omogućuje istraživačima da idu brže i dalje u svojem istraživanju, dajući ribarima ulogu u procjeni stokova jegulja te pravo glasa u predlaganju mjera zaštite.

[Pročitajte više >>](#)

Proizvodnja mreža koje štite tuljane

FLAG: East Finland; Lake Saimaa, Finska

Slatkovodni Saimaa Pusa hispida tuljan je jedina endemska vrsta sisavca u Finskoj i najugroženija vrsta tuljana na svijetu. Za njih, jednu od najvećih opasnosti predstavlja utapanje u ribarskim mrežama što također podrazumijeva ozbiljne gubitke za ribare čije mreže se trgaju i veliki dio njihovog ulova pojedu tuljani. Ribari sada surađuju sa konzervatorima i znanstvenicima na razvoju zaštitnih mreža koje štite njihov ulov bez da dovode u opasnost tuljane.

[Pročitajte više >>](#)**Proučavanje održivosti ribarstva**

FLAG: Esko; Finska

U suradnji sa Svjetskim fondom za prirodu (WWF) i pomoću MSC metodologije, FLAG Esko koordinirao je studiju za ribare koji se bave malim priobalnim ribolovom o održivosti njihove ribolovne aktivnosti.

[Pročitajte više >>](#)

4.3 Društvo

Poslovi za ozlijeđene ribare

FLAG: Marennes-Oléron; Charente-Maritime, Francuska

Ovaj projekt podržava društveno poduzeće „Atelier des Gens de Mer” u omogućavanju povratka ranjenih i onesposobljenih ribara na radno mjesto. Kapitalizirajući na svojim specifičnim vještinama, oni se zapošljavaju u ribarskim i ostalim pomorskim djelatnostima.

[Pročitajte više >>](#)

19

Ribolov, pecanje i edukacija

FLAG: „From Salaca to Ruja”; Lake Burtnieku, Latvija

Započet od strane lokalne organizacije za ribolov i turizam, cilj ovog projekta je oživjeti područje oko jezera Burtnieku koje ima veliki, ali neiskorišteni ribolovni potencijal te istovremeno podići svijest o ribolovu, pecanju, zdravlju i okolišu.

[Pročitajte više >>](#)

Privlačenje mladih ljudi profesionalnom ribolovu

FLAG: South Finland, Finska

Zahvaljujući kombinaciji projekta pripravništva za mlade ribare i podrške FLAG-a za poboljšanje lokalnog ribarstva, 33-godišnja Tanja je danas uspješna ribarica i poduzetnica koja prodaje svoje svježe i obrađene proizvode direktno potrošačima.

[Pročitajte više >>](#)

Uključivanje mladih ljudi u komercijalni morski ribolov

FLAG: Cornwall and Isles of Scilly; Newlyn, Cornwall, UK

Trening tečajevi iz Cornwalle (Ujedinjeno Kraljevstvo) pokazuju kako FLAG-ovi mogu podržati stjecanje vještina i znanja te povratiti privlačnost ovog sektora kod mladih ljudi.

Devetnaest mladih nezaposlenih ljudi su kroz ovaj projekt s vremenom pronašli posao u ribarstvu i sektorima koji su povezani s ribarstvom.

[Pročitajte više >>](#)

Obuka iz ribarstva za buduće glavne kuhare

FLAGovi: Kaszuby i North Kaszuby; Kaszuby regija, Poljska

Preko projekta suradnje je organiziran trening o ulovu i obradi ribe, te pripremi regionalnih ribljih jela, na takav način se pomoglo 60 studenata i učitelja s Poljske gastronomske škole kako bi bolje razumjeli potencijal ribe kao vrijedne hrane.

[Pročitajte više >>](#)

4.4 Edukacija i poduzetništvo

Žene poduzetnice u ribolovnim područjima Andaluzije

FLAG: 7 Andalusian FLAGs; Andalusia, Španjolska

Svih sedam Andaluzijskih FLAG-ova sudjelovalo je u projektu kojim se poticalo poduzetništvo kod žena u regiji kroz proučavanje raznih iskustava lokalnih žena te promicanje uspješnih žena poduzetnica kao uzora drugima i dodatni poticaj da svoje poslovne ideje pretvore u realnost.

[Pročitajte više >>](#)

Poslovni i računovodstveni trening za ribarske obitelji

FLAG: West Vlaanderen; West Flanders, Belgija

U suradnji sa lokalnim organizacijama proizvođača, FLAG Zapadne Flandrije podržao je poslovni i računovodstveni trening tečaj za žene ribara koje vode knjige lokalnih ribarskih tvrtki. Ubrzo se to pokazalo kao jako popularno među ribarima budući da se radilo o njihovim ženama.

[Pročitajte više >>](#)

EMPREAMAR - poslovno savjetovanje i podučavanje

FLAG: Seo de Finisterra e Ria de Muros-Noia; Galicija, Španjolska

Projekt EMPREAMAR usmjeren je prema lokalnom stanovništvu, posebice prema nezaposlenima iz ribarskog sektora, sa pružanjem poslovnog savjetovanja, edukacija i financijske podrške kako bi se ohrabrilo stvaranje novih, održivih poslova u ribarskom sektoru. Kao rezultat ovog projekta, u području FLAG-a stvorilo se 8 novih poslovnih inicijativa.

[Pročitajte više >>](#)

21

4.5 Infrastruktura

Podrška za luku Orjaku

FLAG: Hiiukala, Estonija

Financiranje kroz prioritetnu os 4 doprinijelo je razvoju luke Orjaku koja je sad postala aktivna ribarska luka i želi postati atraktivna i za druge djelatnosti.

[Pročitajte više >>](#)

Ribarsko selo

FLAG: Bremerhaven; Bremen, Njemačka

Pogođeno krizom sedamdesetih i osamdesetih godina, ruševno lučko područje Bremerhavena bilo je tema nekoliko projekata obnavljanja. Kroz projekt iz prioritetne osi 4, s vremenom se u ove inicijative dodala i ribarska dimenzija čiji je cilj bio povećati privlačnost ove luke, a istovremeno razvijati nova prodajna mjesta za proizvode u ribarstvu.

[Pročitajte više >>](#)

5. NADZOR I UPRAVLJANJE

5.1 Prioritetna os 4 u Finskoj

Finski model isporuke je umjereno centraliziran, ali izuzetno efikasan. FLAG-ovi animiraju i biraju projekte, ali konačna odobrenja i isplata vrše se kroz posredničko tijelo u regionalnim uredima. Zahvaljujući blizini i povjerenju između posredničkog tijela i FLAG-ova, projekti mogu biti odobreni unutar šest tjedana od predaje zahtjeva FLAG-u, ponekad i brže.

Finski FLAG-ovi koriste postojeću organizaciju kao svoj zakonski oblik koji preuzima većinu administrativnih zadataka, ostavljajući zaposlenicima FLAG-a slobodu da se fokusiraju na mobilizaciju i davanje podrške lokalnim dionicima u razvoju projekata od kojih ribarstvo i teritorij mogu imati koristi.

[Pročitajte više >>](#)

5.2 Prioritetna os 4 u Danskoj

Danska je bila među prvim zemljama koje su imale osnovane i aktivne FLAG-ove. Njena implementacija prioritetne osi 4 je zanimljiva bar zbog tri razloga: brzine u kojoj je bila pokrenuta, izvrsne suradnje između svih aktera koja je osiguravala dobar protok informacija te jake uloge koju je odigrala jedinica nacionalne mreže.

[Pročitajte više >>](#)

6. FARNET TEHNIČKI DOKUMENTI - VODIČI

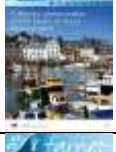

Vodiči #1, #2 i #3 izdanje preuzeti s FARNET-ovih stranica, prevedeni su na hrvatski jezik (preveo UNDP) a ostala izdanja su dostupna na engleskom jeziku:

	Vodič #1: Razvoj temeljen na osobitostima ribarskih područja EU-a. Vodič za pokretanje Lokalnih akcijskih grupa u ribarstvu (FLAG)
	Vodič #2: Suradnja na razvoju ribarskih područja u EU-u. Vodič za pokretanje suradnje među Lokalnim akcijskim grupama u ribarstvu.
	Vodič #3: Dodavanje vrijednosti lokalnim proizvodima ribarstva i akvakulture
	Vodič #4: Steps for success
	Vodič #5: Diversification of Fisheries Areas
	Vodič #6: Green Growth in Europe's Fisheries Areas
	Vodič #7: Axis 4: A tool in the hands of fisheries communities
	Vodič #8: Marketing the local catch
	Vodič #9: Fisheries and Tourism Creating benefits for the community

7. FARNET ČASOPISI

Časopisi preuzeti s FARNET-ovih stranica dostupni su na engleskom jeziku:

	FARNET Magazine n°1: New opportunities for Europe's fisheries areas
	FARNET Magazine n°2: Local strategies for global challenges. Planning for sustainable development in Europe's fisheries areas
	FARNET Magazine n°3: Adding value to local fisheries products
	FARNET Magazine n°4: Diversifying Europe's fisheries areas
	FARNET Magazine n°5: Sustainable futures for fisheries areas
	FARNET Magazine n°6: The environment as a driver of development in Europe's fisheries areas
	FARNET Magazine n°7: Fisheries communities at the heart of local development
	FARNET Magazine n°8: Marketing the local catch
	FARNET Magazine n°9: Linking fisheries to the tourism economy
	FARNET Magazine n°10: Putting learning into practice
	FARNET Magazine n°11: Designing the future

* Za izradu ove brošure korišteni su tekstovi iz FARNET publikacije.